

Polardrift AS
Postboks 5155

9284 TROMSØ

Saksbehandler: Håvard Holder
Telefon: 97432127
Seksjon: Fartøy- og deltakerseksjonen
Vår referanse: 09/3878
Deres referanse:
Vår dato: 04.03.2010
Deres dato:
Ikke offentlig
Offentleglova § 13 / Forvaltningsloven §13

Att:

MIDLERTIDIG TILBAKEKALL AV ERVERVSTILLATELSE FOR FARTØYET KVITUNGEN T-6-T, LGPZ SOM EIES AV POLARDRIFT AS - AVSLAG PÅ SØKNAD OM TILLATELSE TIL Å DELTA I FANGST AV SEL I VESTERISEN I 2010

Vi viser til vårt brev av 5. januar inneværende år hvor De varsles om at Fiskeridirektoratet vurderer å tilbakekalle ervervstillatelsen for "Kvitungen" T-6-T, samt også vil vurdere å nekte tillatelse til å delta i fangst av sel i Vesterisen i 2010. Videre viser vi til Deres svarbrev av 15.2.2010. Forøvrig viser vi til den tidligere korrespondansen som har vært mellom direktoratet og rederiet i saken.

I MIDLERTIDIG TILBAKEKALL AV ERVERVSTILLATELSE

1. Det faktiske grunnlaget - inspektørrapporten

Fartøyet "Kvitungen" deltok som ett av tre fartøy i årets selfangst i Vesterisen i perioden 2. mars – 15. mai 2009. Fartøyet eies av Polardrift AS. Fartøyet hadde adgang til å drive fri fangst av grønlandssel innenfor totalkvoten på 40 000 dyr. I forbindelse med bestandsundersøkelser av klappmyss i Vesterisen, kunne fartøyet i regi av Havforskningsinstituttet også fangste inntil 200 klappmyss.

Samtlige tre fartøy som deltok i årets selfangst hadde inspektør om bord under fangsten. Inspektøren om bord i fartøyet "Kvitungen" fremla for Fiskeridirektoratet 27. mai 2009 rapport med vedlegg om gjennomføringen av fangsten. Rapporten m/vedlegg dokumenterer gjentatte overtredelser av §§ 1, 7, 10 og 14 i Fiskeridepartementets forskrift av 11. februar 2003 nr 151 om utøvelse av selfangst i Vesterisen og Østisen (utøvelsesforskriften). Vi viser for øvrig til nærmere beskrivelse av de enkelte forhold i inspektørens rapport som også understøttes av det omfattende billed- og filmmateriale fra inspektøren.

2. Vurdering – tilbakekall av ervervstillatelse for ”Kvitungen”

Deltakerloven § 11 annet ledd bokstav e lyder som følger:

”En ervervstillatelse kan tilbakekalles når:

..

e. fartøyeieren eller andre som har drevet fartøyet, grovt eller gjentatte ganger har overtrådt bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov eller annen fiskerilovgivning, eller..”

- Vilkåret om at ”andre som har drevet fartøyet” har overtrådt annen fiskerilovgivning

Deltakerloven § 11 annet ledd skiller ikke mellom om det er ”fartøyeier” eller ”andre” som har drevet fartøyet”. I denne sammenheng utgjør skipper og mannskap ”andre” som har drevet fartøyet. At ervervstillatelsen kan tilbakekalles på bakgrunn av regelbrudd begått av fartøyets skipper og mannskap er derfor ikke tvilsomt. Rederiet kan da ikke høres med argumentasjonen i brev av 15.2.2010 hvor det anføres at rederiet hadde ”gitt klare instruksjoner overfor skipper og mannskap om at overtredelser av gjeldende regelverk ikke under noen omstendighet ville bli akseptert”. Det er rederiets ansvar at skipper og mannskap overholder det regelverk som til enhver tid gjelder for drift av norske fiskefartøy.

- Vilkåret om ”brudd på annen fiskerilovgivning”

Rapporten m/vedlegg dokumenterer gjentatte overtredelser av §§ 1, 7, 10 og 14 i Fiskeridepartementets forskrift av 11. februar 2003 nr 151 om utøvelse av selfangst i Vesterisen og Østisen (utøvelsesforskriften). Denne forskriften er å anse som ”annen fiskerilovgivning” i henhold til deltakerloven § 11 annet ledd bokstav e, da forskriften er gitt i medhold av den tidligere saltvannsfiskekloven (nå avløst av havressurslova).

Bestemmelsene i nevnte forskrift som er brutt er følgende:

1. § 1 hvor det fremgår at ”fangstfolkene under fangsten må utvise den største hensynsfullhet og anvende fangstmetoder som hindrer unødige lidelser for dyrene avliving av sel. Skadde dyr skal søkes avlivet så raskt som mulig.
2. § 7 tredje og femte ledd hvor det fremgår at ”dyr som er skutt snarest mulig skal slås med hakapik. På unger kan også nyttes slagkrok” og at ”Blodtapping skal foretas på isen umiddelbart etter at hakapik eller slagkrok er anvendt. Ved plukkfangst kan blodtappingen foretas om bord, dersom dyret tas om bord umiddelbart og forholdene ellers tilsier det.”
3. § 10 hvor det fremgår at ”Det er forbudt å ta ikke blodtappede dyr om bord med langtrøe (krok).” Unntak gjelder ved fangst av unger dersom dyret åpenbart er dødt og det er utilrådelig å sette folk på isen.
4. § 14 første ledd hvor det fremgår at ”Skipperen skal påse at fangstfolkene overholder bestemmelsene om fangsten.”

Mer konkret fremkommer det av rapporten pkt 5.2 a), at det både 10. og 30. april samt 3., 5., 6. og 7. mai ble skutt sel hvor en ikke ubetydelig andel av dyrene måtte skytes to eller flere ganger. I følge rapporten påpekte inspektøren dårlig kvalitet på skytingen og høy andel

skadeskyting allerede etter den første fangstdagen med skyting, uten at dette ble fulgt opp av skipper. Skipperen hadde flere skyttere å velge mellom, likevel valgte han å la 1. skytter skyte hele dagen den 10. april selv om andelen skadeskutte dyr økte. I følge rapporten forklarte skipperen den store andelen skadeskutte dyr med at: "Han må jo få lov å skyte seg inn." Vi vil vise til at bare skyttere som har bestått særskilt skyteprøve kan skyte sel under fangsten, jf. utøvelsesforskriften § 3 annet ledd første punktum. Det forutsettes da at det ikke skal være nødvendig "å skyte seg inn" på en måte som bærer preg av øvelsesskyting. Hvis geværet må skytes inn, kan det ikke tillates at det gjøres på levende dyr.

Inspektørens rapport viser videre at skadeskyting ikke var knyttet til starten av fangsten, men heller var et uttrykk for at "kvantitet gikk foran kvalitet". Inspektøren innkalte skipperen til møte vedrørende skytingen en rekke ganger, jf. rapporten pkt 5.2 a). Inspektøren fremhevet særlig episoden den 3. mai hvor skytter brukte et halvautomatisk gevær og skjøt seks sel i rask rekkefølge uten å ta livet av noen av dem ved første skudd.

Vi vil her vise til at det på det obligatoriske kurset for skipper og fangstmenn blir presisert at sel skal avlives ved skudd i hjernen for deretter snarest mulig slås med hakapik, jf også utøvelsesforskriften § 7 tredje ledd. Her går det også frem at flere dyr som følge av skadeskyting falt i sjøen uten at disse ble søkt gjenfunnet og avlivet, jf. rapporten pkt 5.2 a), b) og c). Etter Fiskeridirektoratets oppfatning av regelverket skal det ikke skytes videre på nye sel før man har forsikret seg om at påskutt dyr er avlivet, eventuelt har søkt etter skadeskutt og forsvunnet dyr.

Rapporten beskriver også brudd på utøvelsesforskriften § 7 femte ledd ved at sel ("gammelhunn") ble tatt om bord uten at den ble blodtappet, jf. rapporten pkt 5.2 e). Blodtapping skal foregå på isen umiddelbart etter at hakapik eller slagkrok er anvendt, jf. utøvelsesforskriften § 7 femte ledd første punktum. Unntak kan gjøres ved såkalt plukkfangst, noe som ikke var tilfelle her. Med plukkfangst forstås fangst av enkeltdyr fra skuta, mens denne er i bevegelse fremover i isen, jf. utøvelsesforskriften § 2 annet ledd.

Den 12. april ble det brukt "krøking" på de første tolv dyrene uten at forholdene tilsa at det var nødvendig. "Krøking" innebærer at mannskapet som befinner seg om bord på fartøyet, henter opp dyr fra isen med et nærmere beskrevet redskap. Dette er kun tillatt i spesielle situasjoner, jf utøvelsesforskriften § 10. Da inspektøren påpekte regelbruddet overfor skipper ble det også denne gang henvist til at mannskapet ("jumperne") måtte få trene seg, jf. rapporten pkt 5.2 d).

De ovennevnte hendelsene viser etter direktoratets oppfatning at utøvelsesforskriften § 14 (hvor det fremgår at skipperen skal påse at fangstfolkene overholder bestemmelsene om fangsten) også er brutt.

- Vilkåret om "grovt eller gjentatte" overtredelser

Det følger av det ovennevnte at det ikke er tvilsomt at overtredelsene var "gjentatte." Når det gjelder graden av overtredelsene vil vi bemerke følgende:

Overtredelser av regelverket knyttet til utøvelsen av selfangsten medfører uønsket oppmerksomhet som er egnet til å svekke næringens generelle anseelse og tillit i befolkningen. Gjenoppbygging av de tradisjonelle fangstnæringene bidrar til en balansert økosystembasert forvaltning, og er et viktig politisk mål hos skiftende regjeringer. Det er derfor også en prioritert oppgave hos fiskerimyndighetene. For å nå dette målet er derfor

anseelsen og tilliten nødvendig for å oppretholde selfangsten. Hendelsene som rederiet er ansvarlig for i denne saken svekker næringens anseelse og undergraver tilliten i befolkningen. På sikt vil dette vanskeliggjøre arbeidet med å oppnå en økosystembasert forvaltning.

Skipper Karl Kr Angelsen har drevet fangst av sel i årrekke, og har således gjentatte ganger deltatt på de obligatoriske kursene for inspektører og fangstfolk. Det er et vilkår for tillatelse til å delta i fangsten at fangstfolkene gjennomfører kurs hvert annet år, mens skipper som den ansvarshavende om bord, må repetere kurset hvert år. Direktoratet er av den oppfatning at dette er et forhold som stiller skjerpede krav til skipper.

Det er også av betydning at både skipper Karl Kr Angelsen og rederiet Polardrift AS tidligere er ilagt forelegg for tilsvarende forhold i 2005.

Direktoratet ser meget alvorlig på det som her er inntruffet. Ikke bare er overtredelsene gjentatte, men de er etter vår oppfatning også til dels grove. Her vil vi fremheve episoden beskrevet i rapporten hvor skipperen 10. april til tross for inspektørens innvendinger valgte å fortsette innskytingen av geværet på dyrene uendret. Videre vil vi peke på episoden med halvautomatisk gevær hvor 6 dyr ble skutt i uavbrutt rekkefølge. Til tross for den kompetanse som skipper har tilegnet seg gjennom kursdeltakelsen og sin tidligere deltakelse har han med vitende og vilje latt hendelsene som er påpekt i rapporten passere. At skipperen heller ikke sørget for at fangstfolkene overholdt bestemmelsene om fangsten, jf utøvelsesforskriften § 14, er etter vår oppfatning også grovt.

Direktoratets har etter dette kommet til at vilkårene for tilbakekall, i henhold til deltakerloven § 11 annet ledd bokstav e, er oppfylt her.

Etter en helhetsvurdering av omstendighetene i saken er vi imidlertid av den oppfatning at et permanent tilbakekall av ervervstillatelsen i denne saken kan virke som en uforholdsmessig streng reaksjon. Et midlertidig, men heller ikke helt kortvarig tilbakekall vil etter vår oppfatning bedre kunne markere alvoret i situasjonen, og at denne typen hendelser ikke kan tolereres.

3. Vedtak om midlertidig tilbakekall av ervervstillatelse

På bakgrunn av de forholdene som fremgår ovenfor har vi besluttet å tilbakekalle ervervstillatelsen som Polardrift AS har for fartøyet "Kvitungen" T-6-T, LGPZ i en periode på tre - 3 - måneder gjeldende fra 8. mars 2010 til og med 7. juni 2010.

Vedtaket er fattet i medhold av deltakerloven § 11 annet ledd bokstav e.

4. Øvrige forhold

Vi vil videre gjøre Dem oppmerksom på deltakerloven § 26, hvor det fremgår at "fartøy skal slettes i merkeregisteret ved permanent eller midlertidig tilbakekall eller bortfall av ervervstillatelsen." På denne bakgrunnen vil "Kvitungen" bli slettet i merkeregisteret gjeldende fra og med 8. mars 2010. Fartøyet vil gjeninnføres i merkeregisteret 8. juni 2010 hvis rederiet ber om dette.

Hvis det blir søkt om ervervstillatelse for et fartøy til utskiftning av "Kvitungen" vil en eventuell ervervstillatelse her bli gitt utsatt virkningstidspunkt slik at et erstatningsfartøy ikke vil kunne bli innført i merkeregisteret før etter utgangen av nevnte 6-månedersperiode.

Vi vil gjøre Dem oppmerksom på at vedtaket om midlertidig tilbakekall av ervervstillatelsen her innebærer at "Kvitungen" i 3-månedersperioden ikke kan nyttes til noen form for fiske eller fangst.

Vedtaket om tilbakekall kan i henhold til forvaltningsloven påklages til Fiskeri- og kystdepartementet. En eventuell klage må sendes Fiskeridirektøren innen tre uker etter at dette brevet er mottatt, jf forvaltningsloven §§ 28 og 29.

II SØKNAD OM TILLATELSE TIL Å DELTA I FANGST AV SEL I VESTERISEN I 2010

Vi viser til Deres søknad datert 15. februar d.å. om tillatelse til å delta i fangst av sel i Vesterisen i 2010 samt vårt brev av 5. januar d.å.

1. Det faktiske grunnlaget – inspektørrapporten

Vi viser her i sin helhet til punkt 1 ovenfor.

2. Vurdering – søknad om tillatelse til å delta i fangst av sel i Vesterisen i 2010

Vilkårene for å få tillatelse til å drive selfangst i Vesterisen og Østisen fremgår av § 3 i Fiskeri- og kystdepartementets forskrift av 17. februar 2010 om regulering av fangst av sel i Vesterisen og Østisen i 2010. Det fremgår videre av deltakerloven § 12 første ledd bokstav e at det kreves spesiell tillatelse for fangst av sel og at tillatelse til fangst av sel kan avslås dersom fartøyeieren eller andre som har drevet et fartøy på fartøyeierens vegne, grovt eller gjentatte ganger har overtrådt bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov eller annen fiskerilovgivning, deltakerloven § 7 førsteledd bokstav c, jf § 12 annet ledd.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at de generelle vilkårene for å få tillatelse til å delta i fangst av sel i Vesterisen i 2010 er oppfylt. Fiskeridirektoratet ser imidlertid meget alvorlig på opplysninger om at det kan ha forkommet regelbrudd under utøvelse av selfangsten. Som kjent er denne fangsten gjenstand for stor nasjonal og ikke minst internasjonal oppmerksomhet. Norske myndigheter bruker store ressurser på å forsvare retten til å beskatte bærekraftige ressurser av sjøpattedyr under henvisning til at fangst og ikke minst avlaving gjennomføres på en dyrevernmessig forsvarlig måte. Det legges derfor ned et betydelig arbeid for å legge til rette for at fangsten skal gjennomføres på en måte som fyller samtlige krav til dyrevern. Regelverket er utarbeidet med dette som hovedprinsipp. Hensynet til fangsteffektivitet må derfor vike i den grad det kommer i konflikt med dyrevernhensyn. Dette er også uttrykkelig uttalt på de årlige kursene. Overtredelser av regelverket innebærer uønsket oppmerksomhet som er egnet til å svekke næringens generelle anseelse. Gjenoppbygging av denne tradisjonelle fangstnæringen er et viktig politisk mål og en prioritert oppgave hos fiskerimyndighetene.

Forskrift av 17. februar 2010 om adgang til å delta i fangst av sel i Vesterisen og Østisen i 2010 § 3 fjerde ledd lyder som følger:

”Søknad om tillatelse til å delta i fangst av sel kan avslås uten hensyn til om ovennevnte vilkår er oppfylt, dersom fartøyeieren eller andre som har drevet fartøyet, grovt eller gjentatte ganger har overtrådt bestemmelser gitt i eller i medhold av deltakerloven eller annen fiskerilovgivning.”

Bestemmelsen er hjemlet i deltakerloven og vurderingstema er det samme som for tilbakekall av ervervstillatelse. Det vises i sin helhet til vurderingen og resultatet i punkt 2 ovenfor.

3. Vedtak om avslag på søknad om tillatelse til å delta i selfangst i Vesterisen i 2010

Under henvisning til ovennevnte finner Fiskeridirektoratet i medhold av § 3 fjerde ledd i forskrift av 17. februar 2010 om adgang til å delta i fangst av sel i Vesterisen og Østisen i 2010 å avslå Deres søknad om tillatelse til å delta i fangst av sel i 2010. Vedtaket er truffet i medhold av nevnte forskrift § 3 fjerde ledd, jf deltakerloven §§ 12 og 7.

4. Klagerett

Vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven påklages til Fiskeri- og kystdepartementet. En eventuell klage må sendes Fiskeridirektøren innen tre uker etter at dette brevet er mottatt, jf forvaltningsloven §§ 28 og 29.

III ANMELDELSE – STRAFFBARE FORHOLD

Vi viser videre til at Fiskeridirektoratet har anmeldt Polardrift AS til politiet for forholdene omtalt i inspektørrapporten, jf direktoratets anmeldelse av 26. juni 2009. Straffesaken er nå under behandling av Troms politidistrikt som har signalisert at konklusjon i forhold til spørsmål om straffbarhet er nært forestående.

Med hilsen

Liv Holmefjord
fiskeridirektør

Aksel Eikemo
direktør

Kopi til:

Fartøy- og deltakerseksjonen	Postboks 185 - Sentrum	5804	BERGEN
Fiskeri- og kystdepartementet	Boks 8118 Dep	0032	OSLO
Kontrollseksjonen	Postboks 185 - Sentrum	5804	BERGEN
Olav Lekve			
Reguleringsseksjonen	Postboks 185 - Sentrum	5804	BERGEN